

Fővárosi Ítéltábla

mint másodfokú bíróság

1.Mf.31.215/2024/14.

A Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság a Kovácsházy és Strasser Ügyvédi Iroda (I. r. felperesi képviselő címe, ügyintéző: dr. Kovácsházy András ügyvéd) által képviselt **I.r. felperes neve** (I. r. felperes címe) **I. rendű felperesnek**, valamint a Gobert Európai Közösségi Jogászi Iroda (II. r. felperesi képviselő címe., ügyintéző: dr. Halmai Dávid ügyvéd) által képviselt **II.r. felperes neve** (II.r. felperesi képviselő címe **II. rendű felperesnek** a TaylorWessing Braner, Ódor és Társai Ügyvédi Iroda (alperesi képviselő iroda címe) által képviselt **alperes neve** (alperes címe) alperes ellen munkaviszony megszüntetése és kártérítés iránt indított perében a Budapest Környéki Törvényszék 27.M.70.313/2021/147. sorszámú ítélete ellen az alperes által 150. sorszámmon előterjesztett fellebbezés folytán – tárgyaláson kívül – meghozta az alábbi

í t é l e t e t:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érinti, fellebbezett részében helybenhagyja.

Kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az I. rendű felperesnek 41.861 (negyvenegyezer-nyolcszázhatvanegy) forint és ÁFA, a II. rendű felperesnek 353.958 (háromszázötvenháromezer-kilencszázötvennyolc) forint és ÁFA másodfokú perköltséget, valamint a Nemzeti Adó- és Vámhivatalnak 1.488.398 (egymillió-négyszáznyolcvannyolcezer-háromszázkilencvennyolc) forint fellebbezési illetéket. A fellebbezési illetékfizetési kötelezettség e határozat jogerőre emelkedését követő 60. napon válik esedékessé.

Az ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

I n d o k o l á s

Az elsőfokú bíróság döntése

[1] Az elsőfokú bíróság a felperesek keresetét elutasította, kötelezte az I. rendű felperest, hogy fizessen meg az alperesnek 965.667.- forint kártérítést és késedelmi kamatait, továbbá 176.668.- forint perköltséget. Ezt meghaladóan az alperes I. rendű felperessel szemben előterjesztett viszontkeresetét elutasította. Kötelezte a II. rendű felperest, hogy fizessen meg az alperesnek 27.111.339.- forint kártérítést és késedelmi kamatait, továbbá 554.349.- forint perköltséget. Ezt meghaladóan az alperes II. rendű felperessel szemben előterjesztett viszontkeresetét elutasította.

[2] Az elsőfokú bíróság a perköltség megállapítását az alábbiak szerint indokolta: rögzítette, hogy az alperes perköltségét az utolsó tárgyaláson, a 139. sorszámú tárgyalási jegyzőkönyvben számította fel úgy, hogy az IM rendelet 2. §-a alapján ügyvédi megbízási szerződése szerint 400 munkaóra, mindösszesen 37.940.976 Forint perköltség megfizetésére kérte kötelezni a felpereseket. A tárgyaláson úgy nyilatkozott, hogy másodlagosan – amennyiben a bíróság a perköltségét nem látja igazoltnak, vagy az általa csatolt okiratokat e körben nem fogadná el – ő is az IM rendelet 3. §-a alapján érvényesíti perköltségigényét.

[3] Az alperes az utolsó tárgyalás alatt (és közben) csatolta 140. sorszám alatt a német és magyar nyelvű ügyvédi megbízási szerződését, továbbá 140., 141. és 142. sorszám alatt elektronikus úton csatolta az összes, a jogi képviselő által kibocsátott, az ügyvédi munkadíjjal kapcsolatos számlát magyar nyelven. A számlák jogi tanácsadásról szóltak és a német anyacég nevére lettek kiállítva, azok 2022. július hónaptól 2024. május hónapig havi bontásban tartalmazták a jogi képviseleti tevékenységért kiszámlázott összeget. A számlák mellékletét képezték azok az óradíj elszámolások, amelyek részletesen tartalmazták, hogy milyen jogi tevékenységért, melyik ügyvéd/ügyvédjelölt/partner ügyvéd eljárása alapján, hány óra munkavégzésre számították fel a számlában foglalt összegeket, azonban ezen elszámolások kizárólag német nyelvűek voltak.

[4] Az ügyvédi megbízási szerződés 1. pontjában kikötött óradíjként szerepelt, hogy amennyiben az ügyvédi iroda részéről partner ügyvéd jár el: 240 euró az óradíj, amennyiben ügyvéd: 200 euró, amennyiben ügyvédjelölt: 170 euró. A megbízási szerződést az alperes írta alá megbízóként.

[5] Az elsőfokú bíróság utalt arra, hogy a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 113. § (1)-(2) bekezdései alapján a bírósági eljárás nyelve a magyar és a bíróságnak címzett beadványokat magyar nyelven kell előterjeszteni. Hivatkozott a Pp. 81. § (1)-(2) bekezdésére és arra, hogy a perköltség felszámítása során meg kell jelölni a költség összegét, felmerülésének lényeges körülményeit és mindezeket a felszámítással egyidejűleg szükség szerint okiratokkal is igazolni kell. Rögzítette, hogy az alperes fenti igényét az utolsó tárgyaláson terjesztette elő, amikor már nem volt helye hiánypótlásnak. A Pp. 81. § (3) bekezdése alapján ugyanis önmagában a felszámítás vagy

annak igazolása miatt a tárgyalás elhalasztásának nincs helye, kivéve, ha a fél a kötelezettségének a tárgyaláson önhibáján kívüli okból nem tett eleget és a bíróság nem szólította fel hiánypótlásra az alperest.

[6] Rögzítette, hogy a felperesi képviselők kifogásolták a fordítások hiányát, eltúlzottnak találták a 400 óra ügyvédi munkaóra felmerülését és vitatták annak igazolását. Kiemelte, hogy az alperes a tárgyaláson nem kérte a tárgyalás elhalasztását és arra sem hivatkozott, hogy nem esik az ő terhére, vagy nem az ő hibája, hogy nem tudta igazolni az utolsó tárgyaláson a perköltségét és a felmerült ügyvédi munkaórákat. Az alperes erre csupán a 145. sorszámú, a tárgyalás berekesztését követően benyújtott beadványában hivatkozott és erre tekintettel kérte a tárgyalás újbóli megnyitását, valamint beadványához csatolta a német nyelvű óradíj elszámolások magyar nyelvű fordítását, bár elsődlegesen továbbiakban is arra hivatkozott, hogy álláspontja szerint neki nem kötelezettsége ilyen részletességgel igazolni a felmerült ügyvédi munkaórákat és a munkadíj összezszerűségét. Az elsőfokú bíróság szerint ugyanakkor az alperes részéről nem megállapítható az önhiba, mert a közel három évig folyamatban lévő perben azzal a magatartásával, hogy a per utolsó tárgyalásán számította fel a perköltségét, oly módon, hogy annak igazolása körében nagy mennyiségű okirati bizonyítékot csatolt idegen nyelven, megsértette az eljárási szabályokat, így a Pp. 4. § (1) bekezdésében foglalt eljárástámogatási kötelezettséget, a Pp. 3. §-ában foglalt perkoncentráció elvét és az 5. § (1) bekezdésben foglalt jóhiszeműség elvét. Az alperes 145. sorszámú beadványa, mely a tárgyalás berekesztését követően több nappal került benyújtásra, a Pp. 149. § (1) bekezdése alapján hatálytalan volt, azt a bíróság a perköltség igazolása körében nem vehette figyelembe. Tekintettel arra, hogy az alperes nem kérte az utolsó tárgyalás elhalasztását a Pp. 81. § (3) bekezdésében foglalt önhiba hiányára hivatkozással, így a berekesztett tárgyalás újbóli megnyitásának sem volt helye.

[7] A perköltség körében hatályosan csatolt iratok körében az elsőfokú bíróság rögzítette, hogy a csatolt német nyelvű iratok nem voltak alkalmasak a perköltség felmerülésének és mértékének igazolására, mert azokból nem állapítható meg, hogy melyik ügyvédi munkaórát melyik ügyvédi tevékenységgel összefüggésben merültek fel melyik felperes keresetével, illetve melyik felperesre vonatkozó viszontkeresettel összefüggésben. Ez alapján a bíróság nem tudta meghatározni, sem pedig ellenőrizni, hogy a perköltségek kit terhelnek, erre tekintettel a pernyertesség-pervesztesség általánosan megállapított arányát lehetett figyelembe venni a felek által fizetendő perköltség megállapítása során. Miután a felperesek vitatták, hogy az alperes ténylegesen 400 ügyvédi munkaóra tevékenységet végzett el, és önmagában a beadványok és a tárgyalásokon tapasztalható ügyvédi tevékenység alapján nem volt ez igazolható, ezért szükséges lett volna annak felmerülését okirattal, részletesen, a Pp. 81. § alapján kimunkálni és igazolni. Az alperes azonban e kötelezettségének magyar nyelven, vagyis joghatályosan a tárgyalás berekesztéséig nem tett eleget. Erre tekintettel az elsőfokú bíróság az alperes másodlagosan előterjesztett perköltség felszámítása és kérelme alapján döntött a perköltség összegéről a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII. 22) IM rendelet (a továbbiakban: Rendelet) 3.§ (2) bekezdése alapján, annak viseléséről pedig a pernyertesség-pervesztesség aránya alapján a Pp. 82.§ (2) bekezdése, és a 83.§ (2) bekezdése szerint rendelkezett.

Fellebbezés és fellebbezési ellenkérelmek

[8] Az alperes terjesztett elő fellebbezést az elsőfokú bíróság ítéletének perköltségre vonatkozó rendelkezése ellen és kérte az elsőfokú bíróság ítéletének e körben való megváltoztatását oly módon, hogy az I. rendű felperest terhelő perköltség összegét 1.674.448.- forintra, míg a II. rendű felperest terhelő perköltség összegét 16.930.532.- forintra emelje fel a másodfokú bíróság. Hivatkozásképpen előadta, hogy az elsőfokú bíróság ítélete sérti a Pp. 80. §-át és a Pp. 81. § (1) és (2) bekezdésében foglaltakat. Az alperes a perköltség felszámítás során a Pp. 81. § (2) bekezdésének maradéktalanul eleget tett. A 2024. július 15-i tárgyaláson az alperesi jogi képviselő előadta a felszámítás körében, hogy összesen a per során 400 ügyvédi és ügyvédjelölti munkaóra merült fel a beadványok elkészítésével, a tárgyalásokon való részvétellel összefüggésben. Hivatkozott arra is, hogy két felperessel szemben védekezett az alperes, két ellenkérelmet nyújtott be és két viszontkeresetet, reagált valamennyi perben felvetett kérdésre, számos bizonyítékot fel kellett kutatni és csatolnia kellett, illetve párhuzamosan a rendőrséggel is kapcsolatot tartott, a tárgyalásokon pedig mindvégig két ügyvéddel járt el, informatikai szakemberrel is egyeztetni kellett. A perbeli képviselet ellátásával összefüggésben összesen 96.382.- euró ügyvédi költség merült fel az alperes oldalán, ezért 37.940.976.- forint perköltséget számított fel.

[9] A Pp. 81. § (2) bekezdése nem követeli meg, hogy a fél bizonyítékokkal támassza alá a perköltség iránti igényét, pusztán annyit rögzít, hogy azt „szükség esetén” okirattal kell igazolni. Az alperes a perköltség felszámítással egyidejűleg az azt alátámasztó okiratokat benyújtotta A/51-A/56. szám alatt, valamint a 2024. július 5-i tárgyaláson elektronikusan a 140-142. számú periratokkal. A megbízási szerződés rögzíti az óradíj mértékét, mely partner ügyvéd esetén 240.- euró, ügyvéd esetében 200.- euró, ügyvédjelölt esetében 170.- euró összeget tesz ki. Az alperes által csatolt magyar nyelvű számlák nem csak a kiszámlázott végösszeget tartalmazzák, hanem a számla összegének bontását, vagyis az adott hónapban elvégzett munkaórák számát, valamint az utóbbinak az alkalmazott munkadíjjal való szorzatát és a felmerült készkiadások, illetve átalányköltség összegét is. A bontás megjelöli azt is, hogy a kiszámlázott díj a „társasági jogi és munkajogi tanácsadás” keretében merültek fel. A megbízási szerződés, valamint a számlák német és magyar nyelven kerültek benyújtásra, a számlák bontását tartalmazó kimutatások magyar fordítását az alperes 2024. július 5-i beadványa tartalmazza. Mindezekkel az alperes a felszámított perköltséget a szükséges mértékben okirattal igazolta, így a Pp. 81. § (1) és (2) bekezdésében foglalt feltételek maradéktalanul teljesültek.

[10] Hivatkozott a Kúria Pfv.20.887/2023/6. számú precedensképes határozatában foglaltakra és arra, hogy e határozat szerint a perhez kapcsolódó képviseleti tevékenység vizsgálata elsődlegesen tényeken, továbbá az egyedi jogvitában felmerült egyéb körülményeken alapulhat, és a kifejtett ügyvédi tevékenység eljárásjogi szempontú konkrét értékelését jelenti. A határozat szerint a vizsgálat objektív szempontja, hogy az ügyvéd tényleges perbeli tevékenységével a vállalt kötelezettségének eleget tett-e, a tárgyalásokon részt vett-e, a pervittelhez szükséges periratokat elkészítette, a határidőket betartotta-e, azaz ügyfele jogi képviseletét az eljárási jognak megfelelően ellátta-e. Ezt a tárgyalási jegyzőkönyvek, a beadványok, a konkrét periratok bizonyítják. Amennyiben az ügyvéd ezt a feladatát maradéktalanul ellátta, az objektív kritériumoknak megfelelt. Kifejtette azt is a határozat, hogy az ügyvédi költség része az ügyfélkapcsolati időtartam, ami nem szűkíthető le

a bíróságon töltött időtartamra, vagy nem jelentheti azt, hogy a bíróság véleménye szerint egy perirat elkészítése mennyi időt vesz igénybe, mivel az tartalmazza a felkészülést és az ügyféllel folytatott – általában többszöri – egyeztetést és kommunikációt. Így az elsőfokú bíróság tévesen járt el, amikor úgy ítélte meg, hogy önmagában a beadványok és a tárgyalásokon tapasztalható ügyvédi tevékenység alapján az eljárással ténylegesen felmerült képviseleti tevékenység nem állapítható meg.

[11] Előadta, hogy az alperes minden esetben az eljárási határidőket betartva nyújtotta be beadványait, különböző hatóságokkal, illetőleg az anyavállalattal is egyeztetett, a jogi képviselő ezen felül valamennyi tárgyaláson részt vett és azokra felkészült, a felperesek előadásaira reagált. Az elsőfokú bíróságnak ennek megfelelően azt kellett volna vizsgálnia, hogy a jogi képviselő által nyújtott, a perhez kapcsolódó képviseleti tevékenység (ideértve többek között a beadványok elkészítését, iratok becsatolását, a tárgyalásokon való részvételt) arányban áll-e a felszámított ügyvédi munkaórák számával. A beadványok alapján az is rendelkezésre állt, **hogy** a jogi képviselő melyik hónapban hány munkaórát milyen óradíjon számlázott ki az alperes részére. Az elsőfokú bíróságnak ezért a periratok figyelembevételével kellett volna döntenie arról, hogy a felszámított munkaórák száma megalapozott-e. Egyúttal táblázatot nyújtott be azzal összefüggésben, hogy melyik hónapban milyen perbeli cselekmények merültek fel, azoknak mi volt a tárgya és azzal összefüggésben milyen kiszámlázott órák voltak. Továbbra is állította, hogy az elsőfokú bíróságnak minden információ rendelkezésre állt ahhoz, hogy megvizsgálja a perhez kapcsolódó képviseleti tevékenység és a felszámított ügyvédi költségek arányosságát, mert a periratok alapján világosan megállapítható, hogy a havi számlák bontásában szereplő ügyvédi munkaórák mely ügyvédi tevékenységgel összefüggésben merültek fel.

[12] Az utolsó tárgyaláson a felszámított alperesi költségek tekintetében az I. r. felperesi jogi képviselő maga is úgy nyilatkozott, hogy „az alperesi ügyvédi munka mennyiségével kapcsolatban: egy ügyvédnek a tárgyalási díjaként elismerjük minden tárgyalásra a megfelelő óraszámban felszámított időt és az ügyfelemet érintő minden előkészítő iratra egy óra ügyvédi munkaigényt”. Ehhez a nyilatkozathoz a II. rendű felperesi jogi képviselő is csatlakozott. A tárgyalások időtartamára felszámított ügyvédi költséget tehát maguk a felperesek is kifejezetten elismerték. Az elsőfokú bíróság így legfeljebb abban a részében utasíthatta volna el az ügyvédi költséget, vagy legalábbis várhatta volna el a perköltség felszámításban foglaltaknak további okiratokkal történő igazolását, ha a periratok és az alperes által csatolt okiratok alapján úgy ítéli meg, hogy az alperesi jogi képviselő által kibocsátott számlák összegének havi bontásában feltüntetett munkaórák az adott hónapban elvégzett munkával nem állnak arányban. Ezt támasztja alá a Pp. 81. §-ához fűzött kommentár is, mely szerint a felszámításban foglaltakat okirattal igazolni is kell, de csak szükség szerint, ami azt jelenti, hogy külön igazolásra csak akkor van szükség, ha az előadottakat egyébként a per adatai nem támasztják alá.

[13] Téves az elsőfokú bíróságnak az a megállapítása, hogy az iratok alapján a bíróság nem tudja meghatározni, sem ellenőrizni, hogy a perköltségek kit terhelnek, mert ezt a kérdést a Pp. 87. § (2) bekezdése egyértelműen rendezi, mely szerint a célszerű pertársak a perköltséget a perbeli érdekelttségük arányában téríti meg, ugyanezt erősíti a bírói gyakorlat (BH2008.49). Arra egyébiránt a felperesek a perköltség viselés kapcsán nem hivatkoztak,

hogy lett volna a perköltségnek olyan része, amely kizárólag a pertársak egyikének perbeli cselekménye folytán merült volna fel. A törvény által előírt arányosítást ráadásul az elsőfokú bíróság az állam által előlegezett költségek tekintetében el is végezte. Az elsőfokú bíróság ezek után rögzítette, hogy mivel nem különíthető el a perben, hogy melyik költség melyik felperessel kapcsolatban, melyik keresettel, viszontkeresettel, melyik fél érdekében merült fel, ezért a bíróság a pernyertesség-pervesztesség aránya, a Pp. 101. § (1) és 102. § (1) bekezdése alapján döntött az állam előlegezett költségek viseléséről, és a pertárgyértékhez viszonyított arányokat vette figyelembe. Tehát az elsőfokú bíróságnak, ha a saját megállapításaival összhangban járt volna el, az alperes által igényelt perköltséget is a pertárgyértékhez viszonyított és a pervesztességi arányok alapján kellett volna elosztania.

[14] Az alperes fellebbezésében kitért arra, hogy a korábbinál alacsonyabb összegben határozta meg a fellebbezésében az ügyvédi költség összegét, melynek oka egyrészt az, hogy az alperes nem lett teljes egészében pernyertes, másrészt pedig az, hogy a bíróságok jellemzően mérséklék az ügyvédi irodák által felszámítani kért díjakat, mert álláspontjuk szerint azok túlzóak és az alperes valamelyest elébe kívánt menni ezen bírói gyakorlat jelen ügyben történő alkalmazásának is. Előadta, hogy a pervesztesség-pernyertesség aránya vonatkozásában elfogadja az elsőfokú bíróság által megállapított arányszámot.

[15] A felperesek fellebbezési ellenkérelmükben az elsőfokú bíróság ítélete fellebbezett részének helybenhagyását kérték annak helytálló ténybeli és jogi indokai alapján.

[16] Az I. rendű felperes előadta, hogy az alperes előadása szerint a számlákon szereplő tevékenység bontását tartalmazó kimutatás fordítását is becsatolta, ez azonban az I. rendű felperes előtt nem ismert, ez nem lehet más, mint a 145. szám alatt a tárgyalás berekesztését követően csatolt irat, mely az elsőfokú ítélet helyes megállapítása szerint hatálytalan, amelyre ezen okból hivatkozni nem lehetséges. Az óraszám és óradíj alapján feljegyezni kívánt perköltség összegszerű megállapításához értelemszerűen elengedhetetlen lett volna annak kimutatása, hogy a perrel kapcsolatban (melyik felperes vonatkozásában) mely időszakokban, mely munkák alapján, hány óra munkát számolt fel az alperes, mivel a felperesek vitatták a ráfordított időtartam nagyságát, indokoltságát. Önmagában az ügyvédi iroda részéről – még csak nem is az alperes, hanem annak német anyacége felé – havonta egy összegben (óradíjas bontás nélkül) kiszámlázott „jogi tanácsadás” jogcímén felszámított számlákból nem követhető és nem állapítható meg, hogy az adott hónapban kiszámlázott összeg kizárólag ezen perrel vagy más jogi ügygel összefüggésben milyen elszámolási rend alapján került felszámításra. Az alperes által is hivatkozott Pp. rendelkezésből, továbbá a Kúria Kpkf.40.435/2020/2. számú precedensképes határozatából is egyértelmű, hogy amennyiben a jogi képviselő perköltségét a megbízási szerződés szerint kikötött ügyvédi munkadíj alapján kívánja felszámolni, a költségjegyzéken feltüntetett tételekhez a felszámításban szereplő adatok alátámasztására alkalmas okiratot is csatolnia kell. A fentiek alapján a csatolt megbízási szerződés és a havi egyösszegű számlák önmagukban nem voltak alkalmasak a felszámítani kívánt és a felperesek által vitatott nagyságrendű időráfordítás alátámasztására. A helyes ítéleti álláspont szerint annak alátámasztására nem voltak alkalmazhatók sem a német nyelvű számlarészletezők, sem a felperes hibájából csupán a tárgyalás berekesztését követően benyújtott fordítás.

[17] Az alperesi fellebbezésben felhívott kúriai határozat nem mond ellent az ítéletben foglaltaknak, jelen perben nem került sor ugyanis a perköltség mérséklésére. Az ítéleti rendelkezés nem a képviseleti tevékenységről, hanem annak az alperes által állított időtartamáról rögzítette azt, hogy a ráfordított idő nem állapítható meg önmagában a beadványok és a tárgyaláson tapasztalható ügyvédi tevékenység alapján. Az időtartamot a felperesi vitatások folytán az alperesnek igazolnia kellett volna. Azt a jogi képviselő, hogy melyik hónapban hány munkaórát, milyen óradíjon számlázott ki az alperes részére, nem bocsátotta joghatályosan a felperesek és a bíróság rendelkezésére. A fellebbezés részeként elkészített táblázat sem szolgálhat az időráfordítás igazolásaként.

[18] A II. rendű felperes előadta, hogy mind az első, mind a másodfokú eljárásban az volt az álláspontja, hogy a jelen pertárgyértékű ügyben a 37.940.976.- forint összegű ügyvédi munkadíj túlzó és nincs arányban az elvégzett munkával. Az alperes által a fellebbezésében leszállított, de továbbra is rendkívül magas, 16.930.532.- forint összegű perköltség igényt továbbra sem tartja indokoltnak. Kifejtette, hogy az ügyvédi megbízási szerződés nem az alperessel kötött, a díjat a német cég fizette meg, az alperesi képviselő szerint az alperes és a német cég közötti elszámolás megtörtént, azonban azt a felperesek nem ismerik. Felhívta a figyelmet arra, hogy a hazai jogrendszerben adózási szempontból a magyar leányvállalat nem megfelelője a külföldi, jelen esetben a német anyavállalatnak, így a forgalmi adó költségvetésbe történő fizetésének elmulasztását a törvény büntetni rendeli. Az alperes által 2024. július 5. napján, továbbá az utolsó tárgyaláson benyújtott okiratok német nyelvűek voltak, melyekről helyesen állapította meg az elsőfokú bíróság, hogy nem voltak alkalmasak a perköltség felmerülésének és mértékének igazolására. Ezen dokumentumok magyar nyelvű fordítását az alperes a tárgyalás berekesztését követően nyújtotta be a bíróság részére utólagos beadvány keretében, melyekre hivatkozni nem lehetséges. A német nyelven beadott számlarészletező egy német nyelven értő és olvasó személy számára sem bizonyította volna egyértelműen és jól kivehető módon a felszámítani szándékozott perköltséget igazoló tevékenységeket. A kiállított számla alapján akár más szolgáltatások is számlázásra kerülhettek, az abban foglaltak nem elegendőek. Az alperes fellebbezésében előadott táblázati összegzés a Pp. 373. § (2) bekezdése alapján új ténynek minősül, melyet nem lehet figyelembe venni. A Pp. 81. §-a alapján az alperes a perköltség igényét magyar nyelven igazolni nem tudta, az elsőfokú bíróság így azt nem is mérsékelte. Egyebekben sem a jogi képviselők száma, sem a tárgyalat jogeset nem adhat indokot ilyen kirívóan magas igényre.

A másodfokú bíróság döntése és annak jogi indokai

[19] A fellebbezés – az alábbiak szerint – megalapozatlan.

[20] A másodfokú bíróság felülbírálati jogkörét a Pp. 370. § (1) bekezdése szerint eljárva, az erre irányuló fellebbezési kérelemre és ellenkérelemre, azok korlátai között gyakorolta, így nem érintette a fellebbezéssel nem támadott, jogerőre emelkedett ítéleti rendelkezéseket.

[21] A másodfokú bíróság a fellebbezéssel érintett körben megállapította, hogy az elsőfokú bíróság ítélete megfelel a jogszabályi rendelkezéseknek, ezért azt a Pp. 383. § (2) bekezdése alapján – helyes indokainál fogva – hagyta helyben.

[22] A másodfokú bíróság a fellebbezés kapcsán az elsőfokú ítéletben foglaltak szükségtelen megismétlése nélkül az alábbiakra mutat rá: a másodfokú eljárásban kizárólag az volt a vitatott, hogy az elsőfokú bíróságnak a Rendelet 2. §-a, vagy 3.§-a alapján kellett-e döntenie az alperes által felszámított perköltségről. Az alperes ugyanis elsődlegesen a megbízási szerződés, másodlagosan az általános szabályok alkalmazásával kérte a munkadíj megállapítását. Nem vitatott peradat, hogy az alperes a hosszú ideje folyó eljárásban az utolsó tárgyalást közvetlenül megelőzően, illetőleg az utolsó tárgyaláson, majd a tárgyalás berekesztését követően nyújtott be a perköltség alapjául szolgáló okiratokat. Az alperes a tárgyalás berekesztéséig magyar nyelven csatolta a megbízási szerződéseket és a számlákat, és a tárgyaláson előadta azt is, hogy 400 óra ügyvédi munkaóra felszámítására került sor, ám az arra vonatkozó részletezést, azt, hogy mely jogi tevékenységre tekintettel pontosan hány órát számolt fel milyen díjazással, csak a tárgyalás berekesztését követően nyújtotta be magyar nyelven hatálytalan iratában, illetőleg a fellebbezésében adta elő. Az előbbi a Pp. 149.§ (1) bekezdése, az utóbbi a Pp. 373.§ (2) bekezdésére figyelemmel nem volt figyelembe vehető. A korábbi okiratok német nyelven kerültek előterjesztésre, melyet a bíróság a Pp. 113.§ (2) bekezdése alapján nem értékelhetett.

[23] Az alperes fellebbezésében nem támadta azt az ítéleti megállapítást, hogy az alperes eljárása nem felelt meg a Pp. 81. § (3) bekezdésének, ezt a megsértett jogszabályhelyek között nem sorolta fel. A Pp. 81.§ (3) bekezdése szerint a fél a felszámítását és a (2) bekezdés szerinti okiratot legkésőbb a tárgyalás berekesztéséig, ennek hiányában az eljárást befejező határozat meghozataláig terjesztheti elő. Önmagában a felszámítás vagy annak igazolása miatt a tárgyalás elhalasztásának nincs helye, kivéve, ha a fél a kötelezettségének a tárgyaláson önhibáján kívüli okból nem tudott eleget tenni.

[24] Az alperes által az utolsó tárgyaláson összesen 400 óra ellenében igényelt 37.940.976.- forint perköltség felszámítása – önmagában a megbízási szerződés és a havi számlák csatolásával, az egyes jogi képviseleti tevékenységekre vonatkozó részletezés nélkül – nem felelt meg a jogszabályi rendelkezéseknek, a Pp. 81. § (2) bekezdésének. Ezen jogszabályhely szerint a felszámítás során meg kell jelölni az igényelt költség összegét, a felmerülésének lényeges körülményeit, azt, hogy a perbe vitt mely jog érvényesítésével összefüggésben merült fel és mindezeket a felszámítással egyidejűleg – szükség szerint – okirattal is igazolni kell.

[25] A Pp. kommentárja szerint (Nagykommentár a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvényhez, Wopera Zsuzsa (szerk.)) a törvény rögzíti a felszámítás tartalmi kellékeit is. A felszámított költségek perköltségbe tartozásáról ugyanis a bíróság dönt, annak keretében pedig össze kell vetnie a fél által előadottakat a perköltség összegére és a viselésére

vonatkozó jogszabályi előírásokkal. A félnek tehát nemcsak a per főtárgya, hanem a perköltség körében is elő kell adnia az igénye alapjául szolgáló releváns körülményeket. A nyilatkozatban meg kell jelölni a költség fajtáját, annak pontos összegét, a felmerülés lényeges körülményeit, és ha a perben több jogot érvényesítenek – feltéve, ha elkülöníthető –, a költséget hozzá kell kapcsolnia ahhoz a joghoz, amelynek érvényesítése miatt az felmerült.

[26] A felperes felszámításából és a becsatolt magyar nyelvű okiratokból egyáltalán nem derült ki, hogy az alperes az egyes jogi tevékenységekre, így akár a felperesek által „megfelelő óraszámban” elismert tárgyalási tevékenységre pontosan hány órát számított fel, és ott partner ügyvéd, ügyvéd, vagy ügyvédjelölt járt-e el, milyen óraszámban. Ezek egyértelműen ellenőrizendő körülmények, figyelemmel arra, hogy a megbízási szerződés szerint az óradíjak eltérő összegben kerültek meghatározásra attól függően, hogy partner ügyvéd, ügyvéd vagy ügyvédjelölt járt el, továbbá az alperes arra is hivatkozott, hogy egyszerre több jogi képviselő járt el.

[27] Jogszabályi elvárás a féllel szemben, hogy a költség felmerülésének lényeges körülményeit megjelölje, ez biztosítja ugyanis a Rendelet 2.§ (2) bekezdése szerinti arányossági, aránytalansági vizsgálat lehetőségét mind az ellenérdekű fél, mind a bíróság számára. Ezt azt jelenti, hogy a félnek az egyes jogi képviseleti tevékenysége körében végzett cselekmények kapcsán meg kell határoznia, hogy azokra hány munkaórát számolt el. Az alperes által összesen a perrel kapcsolatban 400 óra ellenében 37.940.976.- forint összegben felszámított perköltség esetében ez az elvárás méginkább érvényesül. Nincs lehetőség arra, hogy a fél helyett a bíróság pótolja a felszámítás tartalmi kellékeit, a fél helyett nem határozhatja meg, hogy az egyes jogi tevékenységekre hány órát számol fel. Összességében az alperes 400 óra munkavégzést határozott meg, ez azonban további részletezés, a felmerülés lényeges körülményeinek megjelölése nélkül nem elfogadható, mert nem ellenőrizhető sem az ellenérdekű felek, sem a bíróság által.

[28] Az I. rendű felperes által hivatkozott Kúria Kpkf. 40.435/2020/2. számú határozata annyiban nem alkalmazható jelen perben, hogy a határozat abban az időszakra született, amikor még az volt a jogszabályi előírás, hogy a jogi képviselővel eljáró fél a perköltségét kizárólag jogszabályban meghatározott költségjegyzék előterjesztése útján számíthatja fel. Ugyanakkor megfelelően irányadó a hivatkozott határozat [16] bekezdése, mely szerint a perköltség felszámítására vonatkozó Pp.-beli rendelkezések kapcsán a Kúria által kimunkált joggyakorlat alapján a perköltség felszámításának szigorú szabályai vannak, melyek azt a célt szolgálják, hogy a felszámítás mind a felek, mind a bíróság számára követhető legyen. A költségjegyzékben feltüntetett tételek és a perköltség felmerülésének körülményei ismeretében a bíróság a korábbi szabályozáshoz képest pontosabban tudja megítélni, hogy a fél által igényelt perköltség indokoltan merült-e fel, továbbá annak összege arányban áll-e a kifejtett munkával.

[29] Megalapozatlanul hivatkozott e tekintetben az alperes a havi számlákra. Önmagában a havi számlák és azokon annak feltüntetése, hogy az az adott hónapra vonatkozó

jogi tanácsadás „havi teljesítése”, valamint az arra az időszakra fizetendő összeg, és a számla hátoldalán a havi óraszám, ennek a követelménynek nem felel meg.

[30] Az alperes megalapozatlanul hivatkozott 2024. július 5-i beadványának első oldalán található lábjegyzetre is, mely szerint „tekintettel arra, hogy a számlához tartozó kimutatások német nyelven kerültek kiállításra, az alábbiakban rögzítjük a kimutatások egyszerű magyar fordítását (a KÜL 21066 megjelölés a jogi képviselő ügykezelési rendszerében használt megjelölés az ügyben.) A számla összegének bontása: KÜL 21006-Társasági jogi és munkajogi tanácsadás Partner, Ügyvéd, Ügyvédjelölt, Költségátterhelés (telefon, posta, fax, e-mail) Összesen.” Ez sem fogadható el olyannak, mint ami a felmerülés lényeges körülményeit meghatározza. Az alperesnek az egyes jogi tevékenységekhez rendelt kellett volna megjelölnie egyrészt azt, hogy arra hány munkaórát számolt el, valamint az eltérő összegű megbízási díjra figyelemmel azt is, hogy hány és milyen jogi képviselő (partner, ügyvéd, ügyvédjelölt) járt el a tevékenység kifejtése során.

[31] Az alperes perköltsége a felperes fellebbezési hivatkozásával szemben elsősorban nem az okirati igazolás miatt került elutasításra, hanem azért, mert a felmerülés lényeges körülményeit nem adta elő. Ugyanakkor az okirattal igazolás sem volt megfelelő. A felperesek a tárgyaláson azt is vitatták, hogy a felszámított költség az alperes perköltsége lenne, mivel a számlák a német anyacég nevére jogi tanácsadásról szóltak. Ezzel kapcsolatban az alperes olyan okiratra hivatkozott a tárgyaláson, amit elmulasztott csatolni. Ezen túl a becsatolt számlák társasági jogi tevékenységre is vonatkoznak, melynek folytán azokból nem állapítható meg, hogy azok kizárólag jelen perrel kapcsolatban merültek fel, ezt a felperesek alappal kifogásolták. Ennek folytán a számlák – önmagukban – nem igazolják a felszámítást.

[32] Az elsőfokú bíróság azt is helyesen észlelte, hogy az alperes felszámítása azért sem felel meg a Pp. 81.§ (2) bekezdésének, mert az alperes azt, hogy a perbe vitt mely jog érvényesítésével összefüggésben merült fel, nem jelölte meg, holott a perben két felperes volt, akikkel szemben az alperes külön-külön viszontkeresetet is érvényesített.

[33] Az alperes megalapozatlanul hivatkozott a felperesek elismerő nyilatkozatára, a felperesek a perköltség összegét vitatták. Önmagában a felperesek azon, tárgyaláson tett nyilatkozata, hogy „egy ügyvédnek a tárgyalási díjaként elismerjük minden tárgyalásra a megfelelő óraszámban felszámított időt és az ügyfelemet érintő minden előkészítő iratra egy óra ügyvédi munkaigényt”, nem elegendő, mert nem állapítható meg, hogy az alperes e jogi tevékenységekre hány órát számított fel, milyen összegben, így arról döntené sem lehetett.

[34] Az alperes Rendelet 2. § szerinti felszámítása tehát nem felelt meg a Pp. 81.§ (2) bekezdésének és olyan tartalmi hiányosságokban szenvedett, ami miatt nem volt lehetőség az elsődleges jogalapon a perköltség megítélésére, mivel a bíróság a Rendelet 2.§ (2) bekezdése és a Kúria precedensképes Pfv. 20.887/2023/6. határozata szerinti –a felperesi vitatás folytán szükséges – arányossági/aránytalansági vizsgálatot részletes tartalmi elemzéssel elvégezni

nem tudta. A bíróság a költség felmerülésének lényeges körülményei előadása hiányában nem tudta megvizsgálni azt sem, hogy a felszámítás megfelelt-e a megbízási szerződésnek és abban foglalt differenciált óraszámnak, de azt sem, hogy a jogi képviselő által nyújtott perhez kapcsolódó képviseleti tevékenység arányban áll-e a felszámított ügyvédi munkaórák számával, miután az erre vonatkozó alperesi kimutatás magyar nyelven az alperes saját hibájából nem került benyújtásra. Mindez a perköltséget vitató fél számára sem volt ellenőrizhető.

[35] Ezért az elsőfokú bíróság helyesen döntött arról, hogy az általános szabályok szerinti mértékben ítéli meg a perköltséget az alperes másodlagos kérelme alapján.

[36] Mindezekre tekintettel a másodfokú bíróság a rendelkező részben foglaltak szerint határozott.

Záró rész

[37] A sikertelenül fellebbező alperes a Pp. 83. § (1) bekezdése alapján köteles a felperesek másodfokú perköltségének megfizetésére, melynek összege a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (5) bekezdésén alapul.

[38] A fellebbezési illeték összege az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 46. § (1) bekezdésén alapul. A tárgyi költségfeljegyzési jogos perben le nem rótt fellebbezési illetéket az alperes a Pp. 102. § (1) bekezdése alapján köteles megfizetni. Tájékoztatja a bíróság az alperest, hogy az illetéket a Nemzeti Adó- és Vámhivatal 1003200001070044-09060018 számú illetékbevételi számlájára kell megfizetnie; megfizetése során közleményként fel kell tüntetni az ítéltábla megnevezését, az ítéltábla e határozatának számát és a fizetésre kötelezésre kötelezett adóazonosító számát.

[39] A másodfokú bíróság a fellebbezést a Pp. 376. § (3) bekezdés b) pontja alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

[40] Az ítélet elleni fellebbezést a Pp. 365. § (2) bekezdése kizárja.

Budapest, 2024. november 26.

dr. Vajas Sándor s.k.
dr. Kovács Edit s.k.

dr. Kulicity Mária s.k.

Fővárosi Ítéltábla
1.Mf.31.215/2024/14

12

a tanács elnöke
bíró

előadó bíró